

Merkwaardigheden met betrekking tot
DE EXPRESSIEMOGELIJKHEID
VAN GETALLEN
ook in de oudheid
- Deel A -

(Deel B: Het Wonder van de Zuivere Kubiek)
(Deel C: Het andere gezicht van de wiskunde)

INLEIDING

Bij degenen die het getal uitsluitend in zijn kwantitatief aspect hebben leren kennen - de huidige cultuur biedt overigens nauwelijks tot iets anders de mogelijkheid - zal dit onderwerp aanvankelijk op bezwaren kunnen stuiten, zoal niet op afkeer. In zekere zin is dat vanuit die gezichtshoek terecht. Want om een voorbeeld te noemen: hoe zou iemand het in zijn hoofd kunnen halen dat het getal 17 in zijn kwalitatief aspect wel eens een aanwijzing zou kunnen inhouden op iets wat zich in het innerlijk leven van de mens doet kennen als ontvankelijkheid? En wat voor zin zou het kunnen hebben om in de rij van de natuurlijke getallen, successievelijk van 1 tot en met een willekeurig getal, de kwadraten uit te rekenen, bij elkaar op te tellen en het resultaat te presenteren als de 'Potential', de 'nog niet aan het Licht getreden Kracht' van dat getal? Want hoewel dit natuurlijk uitsluitend betrekking kan hebben op de kwalitatieve, de verborgen kant van het getal, blijft deze hele benadering voor het gangbare bewustzijn een vreemde zaak, om niet te zeggen een onverteerbare zaak. Maar zo zijn er in deze studie tientallen van dergelijke aanduidingen. Wie echter temidden van zijn ervaringen met het kwantitatieve aspect van getallen, toch nog een gaatje open heeft weten te houden voor 'het gans andere', die zou het erop kunnen 'wagen' om verder te lezen.

In de eerste helft van deze eeuw werd door iemand een aanduiding gegeven van het kwalitatieve aspect van enige getallen, ook van een aantal betrekkingen tussen getallen. Een en ander op grond van niet nader te beschrijven innerlijke belevingen en overwegingen. Het was Dr. G.P. Wijnmalen (1880-1962). Wijnmalen was - voor zover zijn werkzaamheden als kinderarts dit toelieten - meer dan 40 jaren intensief bij dit onderwerp betrokken. Het is hem nooit mogelijk geweest om tot een overdraagbare, op schrift gestelde samenvatting te komen van zijn werk in deze. Dat houdt ongetwijfeld verband met het feit dat deze 'materie' appelleert aan gebieden van het innerlijk leven, waar een mens zich geconfronteerd weet met *de ontoereikendheid van een uitsluitend verstandelijke benadering*. Want hoezeer wellicht ook juist dit verstand heeft kunnen dienen bij een bepaalde voorbereiding en uitwerking en hoezeer ook juist op deze gebieden een kritische instelling van node is . . . , hier wordt ons blijkbaar toch nog een ander 'wachtwoord' gevraagd.

Betrekkelijk kort voor zijn dood kwam er een onmiskenbare aanwijzing om nog weer eens contact met hem op te nemen. Het bleek de aanzet te zijn tot enkele jaren van 'intensieve betrokkenheid bij getallen'. Doch pas veel later ontstond hetgeen thans voor ons ligt.

De drie delen van deze studie kunnen tot op zekere hoogte als afzonderlijke onderwerpen beschouwd worden. Dit neemt niet weg dat ze ten nauwste met elkaar verband houden en in elk wordt dan ook op diverse plaatsen met een noot naar één van de twee andere verwezen. Voor het volgen van hun eigen 'verhaal' is dat laatste echter zelden van meer dan ondergeschikt belang. Hun inhoud en onderlinge relatie kunnen we als volgt weergeven:

Deel C, 'Het andere gezicht van de wiskunde', betreft een onderwerp dat eigenlijk niet overdraagbaar is, althans gemeten naar de gangbare maat. Want hoewel het slechts gebruik maakt van de meest elementaire wiskunde, wordt de inhoud toch in hoofdzaak bepaald door iets wat te maken heeft met *het kwalitatieve aspect van het getal*. Men zal misschien willen zeggen: oh, dus getallensymboliek. Indien men daarbij de afgesloten betekenis van het woord symboliek zou kunnen uitsluiten, zou dit tot op zekere hoogte een korrekte aanduiding kunnen zijn.

Voor deze studie wordt echter de voorkeur gegeven aan de zojuist gebruikte uitdrukking. Die laat ruimte over voor de mogelijkheid dat ook in de meest uiteenlopende omstandigheden, omgevingen, deze kwalitatieve kant tot uitdrukking kan komen. We zouden ook kunnen zeggen: tot openbaring kan komen. En dáárbij zal dan sprake zijn van verschillende vormen. Maar wat is dan symbool? De vorm? Het getal?

Dit deel komt het meest overeen met hetgeen we destijds van Wijnmalen 'overhandigd' kregen. En hoewel hier en daar een paar eenvoudige wiskundige betrekkingen worden gebruikt, valt van hetgeen er in wordt beweerd niets te 'bewijzen'. Het kan zijn dat iemand er zich toe aangetrokken voelt, maar dat is dan een volstrekt persoonlijke aangelegenheid. In dit laatste geval zal men er wellicht een zinvol 'iets' in speuren, overigens zonder dat precies uit de doeken te kunnen doen. Anderen zullen het eerder zien als een zinloze Spielerei. Hoe het ook zij, het in deel C aan de orde gestelde is voor ons een bijzondere entree geweest in . . . ja, waarin? Het antwoord op deze vraag is min of meer verwerkt in het gedeelte dat we hieraan vooraf hebben laten gaan:

Deel B, 'Het Wonder van de Zuivere Kubiek.' Dit deel ontstond destijds na een 'spelenderwijs' bezig zijn met *de 5 regelmatige lichamen*. Dat deed onder meer een aantal feiten ontdekken die we natuurlijk ook elders beschreven hadden kunnen vinden. De verwondering over hetgeen een mens daarin vanuit de ruimte tegemoet komt, zal echter bij dit 'zelf ontdekken' niet minder zijn, integendeel! Evenmin als het besef dat ons bij dit 'offenbare Geheimnis des Raumes' ook van binnenuit iets tegemoet komt.¹

En dan is er nog iets anders: in de wijze waarop *via de platonische lichamen* getallen verschijnen, ligt soms een eigenaardige over-een-stemming met hetgeen door Wijnmalen werd aangeduid met betrekking tot hun kwalitatieve kant. Het is *als het ware een indirecte mogelijkheid om zélf iets te herkennen, resp. bevestigd te krijgen van het kwalitatieve aspect van getallen, namelijk waar dit via een daartoe geëigende omgeving tot expressie komt*. Gaandeweg 'durven' we dan ook andere getallen die in dit verband verschijnen, doch waar de eigen herkenning niét direct aan de orde is, eens naast de aanwijzingen van Wijnmalen te leggen. We zien dan zelf in hoeverre daarmee 'een zinvolle belichting tot stand komt'.

Diverse van de hierboven bedoelde getallen vinden we tevens op *bijzondere plaatsen van soms sterk uiteenlopende culturen*, resp. in andere 'omgevingen', zelfs tot voor Plato's tijd. Dat hoeft op zichzelf nog niets bijzonders te zijn. Merkwaardig wordt het waar we in zo'n omgeving, nadat we er op geattendeerd zijn, het kwalitatieve aspect van het betreffende

1 Uitdrukking ontleend aan Unger; zie bibliogr.

getal herkennen. Met het bovenstaande willen we geenszins suggereren dat in andere culturen op overeenkomstige wijze aan regelmatige lichamen zou zijn gerekend, resp. op die wijze daarover zou zijn gedacht. We wijzen er alleen op dat in bepaalde 'omgevingen' het kwalitatieve aspect van sommige getallen een eigenaardige expressie-mogelijkheid heeft. Een groot aantal voorbeelden daarvan hebben we ondergebracht in:

Deel A. - Dat we juist dit deel van de onderhavige studie vooraan geplaatst hebben, vindt zijn verklaring in het feit dat het qua inhoud het makkelijkst aansluit bij de gangbare waarnemingen. *Deel C* heeft deze aansluiting over het algemeen juist niét.

Indien zich in de loop der tijd geen bijzondere omstandigheden hadden voorgedaan, zou het ons volstrekt onmogelijk geweest zijn over dit onderwerp iets op schrift te stellen.¹ En er zou ook geen aanleiding toe geweest zijn, ware het niet dat langzamerhand de indruk is ontstaan, dat het onderwerp vanuit zijn bijzondere hoedanigheid de grenzen van een uitsluitend persoonlijke interesse overschrijdt.

Van het buitengewone inzicht dat Wijnmalen destijds had in *die eigenaardige andere kant van het getal*, zal men echter in deze studie nog slechts sporen kunnen terugvinden. Dit laatste om de eenvoudige reden dat we niet verder kunnen springen dan onze polsstok lang is. Toegevoegd is echter datgene waartoe we konden komen mede dank zij deze 'sporen'. Het zijn bevindingen die de mogelijkheid bieden om een bepaalde brug te slaan vanuit de gangbare waarnemingsmogelijkheden, naar het unieke werk van Wijnmalen en daarmee naar het kwalitatieve aspect van het getal.

Wat betreft de in dit deel A gevolgde benadering van het onderwerp, nog het volgende: de eerste hoofdstukken geven steeds een korte beschrijving van bijzondere situaties waarin een bepaald getal wordt aangetroffen, met daarbij een accent op enkele relevante details. De hiervoor dienende voorbeelden zijn ontleend aan uiteenlopende culturen, resp. 'omgevingen'. Voor zover mogelijk zijn ook afbeeldingen aanwezig. De toegevoegde aantekeningen, ontleend aan diverse bronnen, zijn voorzien van een uitvoerig notensysteem met bijbehorende bibliografie. Ze geven in veel gevallen een indruk van de context waarin we het betreffende voorbeeld dienen te plaatsen.

We beseffen dat *afzonderlijk genomen* geen enkele van de gegeven voorbeelden voldoende grond biedt om enig idee te krijgen van het kwalitatieve aspect van een bepaald getal, zelfs niet als aanleiding tot een vermoeden dienaangaande. Maar *gezamenlijk en gelet op hun context*, bieden ze wellicht toch een opening die daar enig zicht op geeft. Uiteraard dient ieder voor zichzelf uit te maken in hoeverre dit het geval is, *ook al is er geen rationele verklaring voor, waarom zo'n kwalitatief aspect nu juist met dát getal gepaard gaat!* De formulering die Wijnmalen destijds gebruikte ter aanduiding van dit aspect, is veelal vermeld aan het eind van de betreffende hoofdstukken. Het was dié formulering welke ons op het spoor van de gekozen voorbeelden bracht; we zouden ze anders eenvoudigweg niet herkend hebben. Opmerkelijk is overigens dat met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid Wijnmalen destijds van de meeste van de hier gegeven voorbeelden niet op de hoogte was.

Het aantal getallen waarbij we bovengenoemde werkwijze konden toepassen is beperkt. Naar we hopen staan voor degenen die hiermee voor het eerst in aanraking komen, de

¹ Zie ook de inleiding van deel C.

meest sprekende voorbeelden vooraan. In latere hoofdstukken komt dan ook nog een aantal andere onderwerpen aan de orde; voor een overzicht verwijzen we naar de Inhoud.

Het geheel betreft een periode van rond 45 eeuwen.

Met het kwalitatieve aspect van de betreffende getallen, komt gaandeweg op tal van plaatsen iets tot uitdrukking dat blijktbaar in al die eeuwen aanwezig is geweest als

een verborgen rode draad,

aanduiding van

het centrale thema voor de mens.

Op alle niveaus van beleving treffen we daarbij aan:

<i>Ontvanke-</i>	o o	<i>Wekking</i>
<i>lijkheid</i>	o	
	<i>Voort-</i>	
	<i>brenging</i>	

in aardse . . . . . én . . . . . spirituele zin.

En wáár dat aan de orde gesteld wordt,
daar verschijnt het verhuld in het kleed van de tijd
- weerspiegeling van het dán gangbare bewustzijn -
als verhulling van wat van alle tijden is:

de vervulling van de liefde in esoterische zin,

*de Wekking van het Hoger Zelf,
het Goddelijk Kind.*

Voor zover bekend, is in de betreffende culturen in woord noch geschrift ruchtbaarheid gegeven aan deze relaties met het kwalitatieve aspect van het getal. Het betrof blijkbaar iets dat slechts in een kleine kring van ingewijden bekend was en waarover 'het stilzwijgen werd bewaard'; het was mysteriegeheim en daarmee

toekomstgeheimenis.

-o-

N.B.: voor zover dienstig als context, zijn vanuit diverse bronnen aantekeningen gemaakt; geplaatst tussen "aanhalingstekens", worden ze voorafgegaan door een •.